

Dosarul nr. 2ra-967/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca (jud. L. Ciuhrii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

8 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valerii Duca și Angela Melnic

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valerii Duca și Angelei Melnic împotriva Annei Lidvinscaia (Dorif) cu privire la dispunerea efectuării evaluării bunului imobil și repararea prejudiciului material

împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Valerii Duca și Angela Melnic și menținută hotărârea din 25 martie 2016 a Judecătoriei Soroca, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 21 mai 2015, Valerii Duca și Angela Melnic au depus cerere de chemare în judecată împotriva OCT Soroca și Annei Lidvinscaia (Dorif), intervenient accesoriu Camera de Comerț și Industrie Soroca cu privire la dispunerea efectuării evaluării bunului imobil.

În motivarea acțiunii au invocat că în baza contractului de vânzare-cumpărare, la 28 noiembrie 2006, Angela Melnic a înregistrat dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. X din or. XXXXX str. XXXXX.

Au menționat că au executat lucrări de îmbunătățire, modernizare și reconstrucție a bunului imobil procurat.

La 4 iunie 2014, la cererea de chemare în judecată Annei Lidvinscaia (Dorif), a fost anulat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. X din or. XXXXX str. XXXXX, proprietarul apartamentului din nou devenind Anna Lidvinscaia (Dorif).

Au remarcat că s-au adresat la Camera de Comerț și Industrie Soroca în vederea evaluării proprietății pierdute.

La 13 noiembrie 2014, Camera de Comerț și Industrie Soroca i-a comunicat că pentru efectuarea evaluării apartamentului vizat sunt necesare un set de acte și

anume, extrasul din Registrul bunurilor imobile, planul apartamentului, încheierea instanței de judecată privind dispunerea evaluării, accesul în apartament pentru cercetări.

Au accentuat că la 1 decembrie 2014, s-au adresat la OCT Soroca cu o cerere prin care au solicitat eliberarea extrasului bunului imobil cu nr. XXXXX și a planului apartamentului, însă până în prezent nu au primit niciun răspuns.

În aceeași zi, s-au adresat în scris către Anna Lidvinscaia (Dorif) cu solicitarea de a le prezenta actele necesare, de a prefecta cererea cu privire la efectuarea evaluării apartamentului și să dea acordul pentru a fi efectuate cercetările necesare în apartament, dar fără niciun rezultat.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 315, 316, 317 Cod civil, art. 46 din Constituția RM, art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO.

Au solicitat admiterea acțiunii, dispunerea efectuării evaluării valorii apartamentului nr. X din or. XXXXX str. XXXXX.

Pe parcursul examinării cauzei, Valerii Duca și Angela Melnic au depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea din contul Annei Lidvinscaia (Dorif) în beneficiul Angelei Melnic a prejudiciului material constituit din investițiile în vederea îmbunătățirii bunului și majorării prețului acestuia și a venitului ratat, reeșind din imposibilitatea de a folosi bunul imobil și plata pentru locațiune pe perioada 1 ianuarie 2010 - 4 iunie 2014, încasarea din contul Annei Lidvinscaia (Dorif) în beneficiul lui Valerii Duca a prejudiciului moral cauzat prin lezarea onoarei și demnității prin răspândirea declarațiilor privind activitatea ilegală a lui.

Prin încheierea din 12 februarie 2016 a Judecătorei Soroca, a fost separată într-un proces aparte pretenția lui Valerii Duca împotriva Anei Lidvinscaia (Dorif) cu privire la repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 25 martie 2016 a Judecătorei Soroca, a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

A fost încasată de la Valerii Duca și Angela Melnic, în mod solidar, în beneficiul Anei Lidvinscaia (Dorif) suma de 3 600 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Valerii Duca și Angela Melnic și menținută hotărârea din 25 martie 2016 a Judecătorei Soroca.

Întru consolidarea soluției adoptate, prima instanță și instanța de apel au stabilit că după presupusa vânzare-cumpărare a apartamentului, Angela Melnic nu a recepționat imobilul, iar Anna Lidvinscaia (Dorif) nu l-a predat rămânând a locui în acesta.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că, prin hotărârile judecătorești irevocabile emise în cauza cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. X din or. XXXXX str. XXXXX, a fost constatat că contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului este lovit de nulitate absolută ca fiind un act juridic simulat, la încheierea căruia părțile nu au avut intenția să înstrăineze bunul imobil, ci să garanteze executarea unui contract de împrumut.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au conchis că nu a fost probat faptul că Angela Melnic a locuit în apartamentul dat, a executat lucrări de reconstrucție și a procurat obiectele materiale indicate în acțiune.

Prin urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare au evidențiat că, deoarece existența îmbunătățirilor, care fac obiectul acțiunii, nu a fost demonstrată, capetele de cerere privind dispunerea evaluării îmbunătățirilor imobilului, înlăturarea obstacolelor la efectuarea evaluării și încasarea prejudiciului material urmează a fi respinse ca nefondate.

La 24 martie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Valerii Duca și Angela Melnic au declarat recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a instanței de apel, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că prima instanță a încălcat dispozițiile art. 311 și 315 Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019) și nu a aplicat corect norma art. 227 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019).

Astfel, au remarcat că, cu scopul de a proteja dreptul de proprietate al Angelei Melnic, au solicitat încasarea prejudiciului suportat de ea, în legătură cu anularea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului, inclusiv cheltuielile de îmbunătățiri a acestui apartament în perioada 2007-2008.

La fel, au indicat că prima instanță la examinarea cuantumului cheltuielilor de judecată a pârâtului a încălcat normele de drept procedural (art. 96 alin. (1), 118, 121, 122 și 130 CPC), deoarece în materialele dosarului lipsește contractul cu avocat, actul de descifrare a lucrărilor executate de avocat, nu a fost prezentată legătura causală a bonurilor de casă privind achitarea benzinei în mărime de 1 600 de lei cu deplasările avocatului la ședințele de judecată și cu consumul specific a combustibilului pentru vehiculul utilizat pentru deplasările avocatului la ședințele de judecată.

Instanța de apel, contrar prevederilor art. 373 alin. (5) CPC, nu a examinat toate motive apelului, a încălcat normele de procedură și de drept material.

La 13 septembrie 2016, instanța de apel a adoptat încheierea, prin care a admis demersul înaintat de ei și a numit expertiza în construcții privind determinarea cuantumului investițiilor Angelei Melnic în reparații și îmbunătățiri de apartamente în perioada 14 noiembrie 2006 - 4 iunie 2014, și valoarea apartamentului la data efectuării expertizei.

Așadar, expertul, Alexandru Gordînschi a confirmat capacitatea de a efectua această expertiză în caz de prezentare a devizului cheltuielilor efectuate.

Au accentuat că la materialele dosarului dâșii au depus toate calculele și devizele de cheltuieli pe lucrări executate în valoare de 126 846 de lei, au achitat servicii de executare a expertizei - 4 805 de lei și au achitat servicii de transport pentru sosirea expertului din Chișinău la Soroca.

Cu toate acestea, Anna Lidvischaia (Dorif) și Arcadie Lidvinschii, care, împreună locuiesc în acest apartament, intenționat au împiedicat expertului la efectuarea expertizei.

Instanța de apel, contrar prevederilor art. 131 alin. (2), (3) și 155 CPC, în decizia sa a luat la bază exclusiv argumentele intimaților și nu a luat în considerare faptul că anume aceștia au împiedicat stabilirea adevărului.

Au mai notat că una din cerințele cererii de chemare în judecată a fost obligarea părților să nu împiedice în efectuarea expertizei.

Cu toate acestea, instanța de apel nu a examinat această cerință și nu a obligat părțile să permită expertului accesul în apartament pentru efectuarea expertizei.

La 1 iunie 2020, în adresa Annei Lidvinscaia (Dorif), ASP Serviciul Cadastral teritorial Soroca și Camerei de Comerț și Industrie Soroca a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Valerii Duca și Angela Melnic, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 141 vol. II), fiind recepționată de ASP Serviciul Cadastral teritorial Soroca și Camera de Comerț și Industrie Soroca la 5 iunie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 144-145 vol. II).

La 10 iunie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la recursul declarat de Valerii Duca și Angela Melnic, solicitând respingerea recursului.

La 25 iunie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Anna Lidvinscaia a depus referință la recursul declarat de Valerii Duca și Angela Melnic, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil și neîntemeiat.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Camera de Comerț și Industrie Soroca să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

La 6 iulie 2020, Valerii Duca și Angela Melnic au depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 20 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 112 vol. II), fiind recepționată de recurenți la 27 ianuarie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 117, 118 CPC).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 24 martie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valerii Duca și Angela Melnic, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valerii Duca și Angela Melnic, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

De altfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, criticile aduse împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți în recursul concretizat depus de Valerii Duca și Angela Melnic la 6 iulie 2020, nu pot fi avute în vedere, întrucât acestea au fost formulate mult după termenul legal de motivare a recursului.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Valerii Duca și Angela Melnic urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valerii Duca și Angela Melnic.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu